

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

Факультет фармацевтичний та медико-профілактичний

Кафедра громадського здоров'я, епідеміології та екології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 6 «26» 06 2024 р

Голова вченої ради,
проректор з науково-педагогічної роботи

Александр Толстанов

Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГОТОВНІСТЬ ДО НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ У СФЕРІ
ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»**

Освітньо-професійна програма
Галузь знань
Спеціальність
Рівень вищої освіти
Мова навчання
Статус дисципліни
Обсяг дисципліни

Громадське здоров'я
22 Охорона здоров'я
229 Громадське здоров'я
другий (магістерський)
українська
обов'язкова
120 год / 4 кредити

Київ – 2024

ЗМІСТ

	ст
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
5. Програма навчальної дисципліни	6
6. Структура навчальної дисципліни	9
7. Самостійна робота	12
8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання <i>(за необхідності)</i>	
9. Перелік питань для підсумкового контролю	13
10. Методи навчання	16
11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	16
12. Рекомендований бібліографічний список	18

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Готовність до надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я», є обов'язковою компонентою освітньо-професійної програми «Громадське здоров'я» спеціальності 229 «Громадське здоров'я».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	22 Охорона здоров'я		
Спеціальність	229 Громадське здоров'я		
Спеціалізація (за наявності)	назва спеціалізації		
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	120 кількість годин		
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	I	-	I
Семестр	II	-	II
Лекції	14 годин	-	8 годин
Практичні	20 годин	-	6 годин
Семінарські	14 годин	-	8 годин
Лабораторні	-	-	-
Самостійна робота	72 годин	-	98 годин
Курсова робота (курсний проєкт) (за наявності)	-	-	-
Вид контролю	Диференційний залік	-	Диференційний залік

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Навчальна дисципліна вивчає теоретичні основи та формує важливі базові професійні навички щодо моніторингу, виявлення і прогнозування найбільших біологічних, хімічних і фізичних ризиків для здоров'я населення.

2.2. Мета дисципліни:

Оволодіння знаннями зі стратегій протидії надзвичайним ситуаціям у сфері громадського здоров'я, вміннями та навичками з організації заходів з попередження виникнення, забезпечення готовності та адекватного реагування на них, мінімізації та ліквідації наслідків для здоров'я населення.

2.3. Завданнями вивчення дисципліни є:

1. Здатність давати оцінку надзвичайної ситуації у сфері громадського здоров'я.

2. Визначати план екстрених дій та процедур щодо проведення екстрених профілактичних заходів: епідеміологічне розслідування, сповіщення, евакуація, координація з іншими службами; поточний нагляд за джерелом надзвичайної ситуації, особами, які були під впливом шкідливого чинника; дотримання Міжнародних медико-санітарних правил

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

(міждисциплінарні зв'язки)

Дана дисципліна базується на знаннях гігієни та екології, основ епідеміології, біоетики та біобезпеки, права в охороні здоров'я, соціології та психології та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: менеджменту в системі громадського здоров'я, оцінки та прогнозуванні ризиків у системі громадського здоров'я, інформаційно-комунікаційного забезпечення галузі, опанування фаховими компетентностями, що формують цілісне та системне уявлення про систему громадського здоров'я, стратегію розвитку в Україні та світі.

3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Відповідно до освітньої програми «Громадське здоров'я» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН5 «Визначати та застосовувати доцільні заходи і методи попередження і контролю фізичних, хімічних, біологічних, радіаційних та ядерних загроз для здоров'я і безпеки населення»

ПРН6 «Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я»

ПРН7 «Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення»

ПРН13 «Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах, стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу»

4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Готовність до надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

– загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей/видів економічної діяльності).

- ЗК 10. Здатність приймати обгрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність розробляти та управляти проєктами.
- ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

– *Спеціальні (фахові) компетентності:*

- СК 1. Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.
- СК 2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації.
- СК 3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.
- СК 4. Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обгрунтовувати відповідні заходи з їх попередження.
- СК 5. Здатність оцінювати ризики та обгрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я.
- СК 6. Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів.
- СК 7. Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу.
- СК 8. Здатність розробляти проєкти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.
- СК 9. Здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я.
- СК 10. Здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні.

5. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 *«Надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я»*, інтегрованими вимогами до модуля №1 є: *знання форм контролю за небезпечними факторами навколишнього середовища – оцінка фактичних та очікуваних наслідків для здоров'я факторів надзвичайних ситуацій з відповідним потенціалом, засобами і методами системи громадського здоров'я, механізмами і процедурами виявлення імовірного небезпечного впливу; вимоги до оформлення медичної документації за наявності надзвичайної ситуації в системі громадського здоров'я;*

вміння: визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обгрунтовані заходи та стратегії, які спрямовані на збереження життя і здоров'я населення під час надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я; визначати та застосовувати доцільні заходи та методи попередження та контролю за фізичними, хімічними, біологічними, радіаційними та ядерними загрозами для здоров'я і безпеки життя населення; оцінювати ризики, ідентифікувати,

аналізувати та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я.

– навчального модуля № 2 «Стратегії протидії надзвичайним ситуаціям в системі громадського здоров'я», інтегрованими вимогами до модуля №2 є: знання методів комплексного та орієнтованого на співпрацю підходу по відношенню до різних державних органів, які беруть участь в управлінні надзвичайними ситуаціями в умовах воєнного стану; загальні вимоги до використання методів лабораторної діагностики для визначення загроз здоров'ю під час надзвичайних ситуацій;

вміння: організовувати заходи з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я з використанням міжсекторального та міжвідомчого підходів; розробляти та впроваджувати, засновані на доказах, стратегії, політики та інтервенції із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального та міжвідомчого підходу до збереження здоров'я населення під час надзвичайних ситуацій у системі громадського здоров'я; здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство, залучати спільноти з метою збереження здоров'я населення в умовах надзвичайних ситуацій.

Кожен модуль навчальної дисципліни є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Змістовне наповнення програми навчальної дисциплін у таблиця 2.

Таблиця 2.

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
1	2	3
Модуль 1. Надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я		
1.1.	Види надзвичайних ситуацій у системі громадського здоров'я	Визначення та класифікація надзвичайних ситуацій. Природні надзвичайні ситуації, їх вплив на санітарно-гігієнічні умови життєдіяльності населення. Соціальні катаклізми (епідемії, епізоотії, неврожаї) їх вплив на стан здоров'я населення.
1.2.	Сучасні антропогенні чинники надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	Техногенні катастрофи, їх вплив на стан здоров'я та умови життєдіяльності населення. Забезпечення готовності системи громадського здоров'я до управління надзвичайними ситуаціями Моніторинг та реагування на хімічні небезпеки. Методи визначення імовірних чинників ризику для здоров'я умов навколишнього середовища.
1.3.	Військові дії як одна із причин надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	Збройні конфлікти як надзвичайна ситуація, вплив на умови життєдіяльності та здоров'я населення. Міжнародні медико-санітарні правила, принципи та критерії безпеки. Заходи та методи контролю за якістю і безпечністю продуктів харчування, питної води, води джерел водопостачання в умовах

		надзвичайних ситуацій
1.4.	Біологічна зброя як загроза людству	Вимоги до забезпечення якості питної води в умовах надзвичайних ситуацій. Санітарно-гігієнічні вимоги до знешкодження нечистот та відходів при надзвичайних ситуаціях. Санітарно-гігієнічні вимоги до очищення території, яка зазнала впливу при надзвичайних ситуаціях. Протиепідемічні заходи на територіях, які зазнали впливів надзвичайних ситуацій. Моніторинг та реагування на біологічні небезпеки.
1.5.	Проблеми міжнародної безпеки у сфері громадського здоров'я	Міжнародні та національні організаційні структури по ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Функції системи громадського здоров'я з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на різних рівнях управління. Створення інформації і попереджень для населення при можливості виникнення надзвичайних ситуацій. Забезпечення готовності системи громадського здоров'я до управління надзвичайними ситуаціями. Механізм і процедури моніторингу дотримання вимог ММСП.
Модуль 2. Сучасні стратегії протидії надзвичайним ситуаціям у сфері громадського здоров'я		
2.1.	Стратегії протидії надзвичайним ситуаціям в системі громадського здоров'я	Моніторинг, виявлення і прогнозування ризиків для здоров'я населення у сфері надзвичайних ситуацій. Планування здійснення втручань, спрямованих на мінімізацію ризиків для здоров'я. Забезпечення готовності системи громадського здоров'я до управління надзвичайними ситуаціями. Методи визначення імовірних чинників ризику для здоров'я умов навколишнього середовища. Надзвичайні ситуації, які потребують розробки плану екстрених заходів впливу.
2.2.	Реагування на надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я	Функції системи громадського здоров'я з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на різних рівнях управління. Заходи збереження і захисту життя і здоров'я населення, яке підлягало впливу шкідливих чинників надзвичайних ситуацій. Функції системи громадського здоров'я по контролю за станом здоров'я та умовами

		життєдіяльності населення, яке зазнало впливу умов надзвичайних ситуацій. Експрес-скринінги в системі громадського здоров'я при надзвичайних ситуаціях. Інформаційні та комунікаційні мережі сповіщення та евакуації населення при надзвичайних ситуаціях.
2.3.	Запровадження моніторингу за станом здоров'я та безпекою довкілля	Потреби епідеміологічного контролю в умовах надзвичайних ситуацій. Заходи та методи контролю за якістю і безпечністю продуктів харчування, питної води, води джерел водопостачання в умовах надзвичайних ситуацій. Розробка систем для збору даних, профілактики та контролю захворюваності. Моніторинг та реагування на небезпеки різного походження (хімічні, біологічні, фізичні, ядерні). Заходи реагування та управління. Механізм і процедури моніторингу дотримання вимог ММСП.
2.4.	Інформаційно-комунікаційні заходи в умовах надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	Інформаційно-комунікаційна мережа в системі громадського здоров'я щодо сповіщення та евакуації населення при надзвичайних ситуаціях. Забезпечення готовності системи громадського здоров'я до надзвичайних ситуацій. Застосування комплексного та орієнтованого підходу на співпрацю по відношенню до різних рівнів державного управління, які беруть участь у вирішенні питань з ліквідації та управління при надзвичайних ситуаціях. Формування доказової інформації про стан навколишнього середовища, можливі ризики для здоров'я при надзвичайних ситуаціях.
2.5.	Ліквідація негативних наслідків надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	Протиепідемічні заходи на територіях, які зазнали впливів надзвичайної ситуації. Розробка систем для збору даних, профілактики та контролю стану здоров'я населення. Методи визначення імовірних чинників ризику для здоров'я умов навколишнього середовища. Лабораторні дослідження якості довкілля в результаті впливу надзвичайних ситуацій. Створення інформації і попереджень для населення про можливості ризиків впливу на здоров'я наслідків надзвичайних ситуацій.

6. Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)

Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Денна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семі-	прак-	самос-	індивід.

				нарські	тичні	тійна робота	робота
Модуль I Надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я							
	Тема 1.1. Види надзвичайних ситуацій у системі громадського здоров'я	12	2	-	4	6	-
	Тема 1.2. Сучасні антропогенні причини надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	14	2	2	2	8	-
	Тема 1.3. Військові дії як одна із причин надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	10	-	2	-	8	-
	Тема 1.4. Біологічна зброя як загроза людству	14	2	2	4	6	-
	Тема 1.5. Проблеми міжнародної безпеки у сфері громадського здоров'я	9	2		2	5	-
	МКР№1	1	-	-	-	1	-
Усього кредитів 2 / 60 годин за модулем I		60	8	6	12	34	
Модуль II Сучасні стратегії протидії надзвичайним ситуаціям у сфері громадського здоров'я							
	Тема 2.1. Стратегії протидії надзвичайним ситуаціям в системі громадського здоров'я	10	2	2	-	6	-
	Тема 2.2. Реагування на надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я	12	2	2	2	6	-
	Тема 2.3. Запровадження моніторингу за станом здоров'я та безпекою довкілля	12	2	-	2	8	-
	Тема 2.4. Інформаційно-комунікаційні заходи в умовах надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	12	-	2	2	8	-
	Тема 2.5. Ліквідація негативних наслідків надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	13	-	2	2	9	-
	МКР№2	1	-	-	-	1	
Усього кредитів 2/60 годин за модулем II		60	6	8	8	38	
Підсумковий контроль		Диф. залік		-	-	-	-
Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Заочна форма навчання (кількість годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивід. робота
Модуль I Надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я							
	Тема 1.1. Види надзвичайних ситуацій у системі громадського здоров'я	12	2	-	-	10	-

	Тема 1.2. Сучасні антропогенні причини надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	18	-	2	-	16	-
	Тема 1.3. Військові дії як одна із причин надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	6	-	-	-	6	-
	Тема 1.4. Біологічна зброя як загроза людству	8	-	-	2	6	-
	Тема 1.5. Проблеми міжнародної безпеки у сфері громадського здоров'я	16	2	2	-	12	-
Усього кредитів 2 годин за модулем I		60	4	4	2	50	-
Модуль II Сучасні стратегії протидії надзвичайним ситуаціям у сфері громадського здоров'я							
	Тема 2.1. Стратегії протидії надзвичайним ситуаціям в системі громадського здоров'я	12	2	-	-	10	-
	Тема 2.2. Реагування на надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я	12	-	-	2	10	-
	Тема 2.3. Запровадження моніторингу за станом здоров'я та безпекою довкілля	12	-	2	-	10	-
	Тема 2.4. Інформаційно-комунікаційні заходи в умовах надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	10	-	2	-	8	-
	Тема 2.5. Ліквідація негативних наслідків надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	14	2	-	2	10	-
Усього кредитів 2/ 60 годин за модулем II		60	4	4	4	48	-
Підсумковий контроль		Диф. залік	-	-	-	-	-

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)		
		денна форма	вечірня форма	заочна форма
1	Тема 1. Види надзвичайних ситуацій у системі громадського здоров'я 1. Види та рівні надзвичайних ситуацій 2. Природні явища надзвичайного характеру	6	-	10
	Тема 2. Сучасні антропогенні причини надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	8	-	16

	1.Техногенні причини надзвичайних ситуацій Тема 3. Військові дії як одна із причин надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	8	-	6
	1.Біотероризм як надзвичайна ситуація Тема 4. Біологічна зброя як загроза людству	6	-	6
	1.Епідемії як причина надзвичайних ситуацій Тема 5. Проблеми міжнародної безпеки у сфері громадського здоров'я	6	-	12
	1.Процедури ММСП щодо надзвичайних ситуацій у системі громадського здоров'я			
2	Тема 1. Стратегії протидії надзвичайним ситуаціям в системі громадського здоров'я	6	-	10
	1.Надзвичайні ситуації в регіональній та місцевій системі громадського здоров'я			
	2.Розробка плану дій із залученням установ та закладів різних відомств			
	3.Підготовка до криз в системі громадського здоров'я			
	Тема 2. Реагування на надзвичайні ситуації в системі громадського здоров'я	6	-	10
	1.Визначення провідних наслідків надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я			
	2.Визначення проблем для здоров'я населення в результаті надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я			
	Тема 3. Запровадження моніторингу за станом здоров'я та безпекою довкілля	8	-	10
	1.Запровадження контролю за станом довкілля, харчовими продуктами, джерелами водопостачання та станом здоров'я населення, що зазнало впливу чинників надзвичайних ситуацій			
	2.Оцінка стратегічних ризиків надзвичайних ситуацій та складення плану дій у зв'язку з пріоритетними загрозами			
	Тема 4. Інформаційно-комунікаційні заходи в умовах надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	8	-	8
	1.Освітньо-профілактичні заходи серед населення в умовах надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я			2
	2.Планування медичного супроводу населення, яке зазнало впливу надзвичайних ситуацій			
	Тема 5. Ліквідація негативних наслідків надзвичайних ситуацій в системі громадського здоров'я	10	-	10
	1.Визначення провідних наслідків надзвичайних ситуацій у системі громадського здоров'я			
	2.Розробка плану дій щодо відновлення умов			

	життєдіяльності на територіях, що зазнали впливу надзвичайних ситуацій. 3.Планування протиепідемічних та профілактичних заходів			
--	--	--	--	--

Індивідуальні завдання як один з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти мають включати назву, їхній обсяг, коротку характеристику змісту і вимог до виконання та оцінювання. Індивідуальне завдання з певної навчальної дисципліни передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Тематика індивідуальних завдань, вимоги до звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання

Виконання контрольної роботи є важливим елементом навчального процесу за заочною формою навчання, оскільки підготовка та виконання завдань контрольної роботи дозволяє самостійно оволодіти освітньою програмою навчальної дисципліни в міжсесійний період.

Тематика контрольних завдань, вимоги до підготовки, виконання, звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни у окремі Методичні рекомендації, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

9. Перелік питань для підсумкового контролю

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкового контролю відповідно до зазначеної у навчальному плані форми (диф.залик) розробляються провідним викладачем кафедри згідно із тематичним планом робочої програми навчальної дисципліни, є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

1. Визначення та класифікація надзвичайних ситуацій.
2. Природні надзвичайні ситуації, їх вплив на санітарно-гігієнічні умови життєдіяльності населення
3. Техногенні катастрофи, їх вплив на стан здоров'я та умови життєдіяльності населення
4. Соціальні катаклізми (епідемії, епізоотії, неврожаї) їх вплив на стан здоров'я населення
5. Збройні конфлікти як надзвичайна ситуація, вплив на умови життєдіяльності та здоров'я населення
6. Міжнародні та національні організаційні структури по ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

7. Міжнародні медико-санітарні правила, принципи та критерії безпеки
8. Функції системи громадського здоров'я з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на різних рівнях управління
9. Заходи збереження і захисту життя і здоров'я населення, яке підлягало впливу шкідливих чинників надзвичайних ситуацій
10. Заходи та методи контролю за якістю і безпечністю продуктів харчування, питної води, води джерел водопостачання в умовах надзвичайних ситуацій.
11. Вимоги до забезпечення якості питної води в умовах надзвичайних ситуацій.
12. Функції системи громадського здоров'я по контролю за станом здоров'я та умовами життєдіяльності населення, яке зазнало впливу умов надзвичайних ситуацій.
13. Санітарно-гігієнічні вимоги до знешкодженні нечистот та відходів при надзвичайних ситуаціях.
14. Санітарно-гігієнічні вимоги до очищення території, яка зазнала впливу при надзвичайних ситуаціях.
15. Протиепідемічні заходи на територіях, які зазнали впливів надзвичайних ситуацій.
16. Моніторинг, виявлення і прогнозування ризиків для здоров'я населення у сфері гігієни надзвичайних ситуацій.
17. Створення інформації і попереджень для населення при можливості виникнення та виникненні надзвичайних ситуацій.
18. Планування і здійснення втручань, спрямованих на мінімізацію ризиків для здоров'я.
19. Забезпечення готовності системи громадського здоров'я до управління надзвичайними ситуаціями.
20. Розробка систем для збору даних, профілактики та контролю захворюваності.
21. Застосування комплексного та орієнтованого підходу на співпрацю по відношенню до різних державних органів, які беруть участь в управлінні.
22. Моніторинг та реагування на хімічні небезпеки.
23. Моніторинг та реагування на біологічні небезпеки.
24. Моніторинг та реагування на небезпеки, пов'язані з випромінюванням.
25. Ядерні небезпеки. Заходи реагування та управління при надзвичайних ситуаціях.
26. Методи визначення імовірних чинників ризику для здоров'я умов навколишнього середовища.
27. Механізм і процедури моніторингу дотримання вимог ММСП.
28. Лабораторні методи досліджень під час загроз надзвичайних ситуацій.

29. Потреби епідеміологічного контролю в умовах надзвичайних ситуацій.
30. Надзвичайні ситуації, які потребують розробки плану екстрених заходів впливу.
31. Інформаційні та комунікаційні мережі сповіщення та евакуації населення при надзвичайних ситуаціях.
32. Експрес-скринінги в системі громадського здоров'я при надзвичайних ситуаціях.
33. Оперативна функція громадського здоров'я «Моніторинг та реагування на небезпеки для здоров'я під час надзвичайних ситуацій у сфері громадського здоров'я».
34. Механізм і процедура виявлення імовірного небезпечного впливу надзвичайної ситуації на здоров'я населення.
35. Моніторинг дотримання Міжнародних медико-санітарних правил у сфері планування на випадок надзвичайної ситуації.
36. Критерії оцінки джерел інформації про потенційні загрози здоров'ю населення.
37. Методичні підходи до ефективного ведення комунікації з питань ризиків для здоров'я.
38. Контроль небезпек для здоров'я, пов'язаних з навколишнім середовищем.
39. Лабораторна підтримка під час розслідування загроз здоров'ю.
40. Готовність до надзвичайних ситуацій та реагування на них в системі громадського здоров'я.
41. Інновації Міжнародних медико-санітарних правил 2005 року.
42. Характеристика надзвичайних ситуацій гідрологічного характеру.
43. Надзвичайні ситуації за територіальним поширенням.
44. Загальні ознаки надзвичайних ситуацій.
45. Антропогенні (техногенні) причини надзвичайних ситуацій.
46. Принципи та заходи захисту в умовах надзвичайних ситуацій.
47. Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.
48. Основні пріоритети Європейського регіонального бюро ВООЗ – захист у разі надзвичайних ситуацій.

10. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі,

графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ на *семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, формувати переконання, оволодівати культурою толерантності.

✓ на *практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; лабораторні роботи; виконання дослідів; метод проєктів (проєктування); мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби. Для здобувачів очної (денної, вечірньої) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: усний залік, письмовий залік, диференційований залік, усний іспит, письмовий іспит, тестування, захист проєктів тощо відповідно до специфіки й особливостей дисципліни, що вивчається.

Шкала оцінювання

Поточний контроль	Підсумковий контроль	Сума
120	80	

Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						200
T1	T2	T3	T4	T5	МКР1	T6	T7	T8	T9	T10	МКР2	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 200 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 111 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля для галузі знань 22 Охорона здоров'я, становить 200, у тому числі за поточну навчальну діяльність 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю 80 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Бали за ECTS	
		кількість балів	для галузі знань 22 Охорона здоров'я
A (відмінно)	5 (відмінно)	47 - 50	93-100
B (дуже добре)	4 (добре)	44 - 46	87-92
C (добре)		40 - 43	81-86
D (задовільно)	3 (задовільно)	35 - 39	70-80
E (достатньо)		30 - 34	60-69
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	18 - 29	35-59
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		1-17	1-34

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою залік/екзамен	Пояснення
100 балів	200 балів			
90 - 100	170 - 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 - 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 - 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 - 139	D		непогано
61 - 67	111 - 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 - 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	1 - 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

12. Рекомендований бібліографічний список

Основна (базова)

1. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 6 вересня 2022 р. № 2573-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>.
2. Кодекс цивільного захисту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>.
3. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України від 12.12.2018 р. № 1383.
4. Международные медико-санитарные правила (2005). URL: https://zakon.rada.govua/cdi-bin/laws/main.cdi?nreg=897_007.
5. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. Вінниця: Нова книга. 2013. 560 с.
6. Громадське здоров'я: підручник/за заг. ред. Т. С. Грузевої. Вінниця; Нова Книга, 2023. 616 с.
7. Громадське здоров'я: навчальний посібник /за заг. ред. Грузевої Т. С. К.: Книга-плюс, 2021. 296 с.
8. Гігієна та екологія: підручник /за ред. В. Г. Бардова. Вінниця: Нова Книга. 2006. 720 с.

Допоміжна

1. Гаркавий С. І., Хоменко І. М., Івахно О. П. Внутрішньолікарняне середовище та попередження поширення інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги у закладах охорони здоров'я. *Перспективи та інновації науки*. 2024, №3 (37): С. 1214-1226.
2. Хоменко І. М., Івахно О. П., Першегуба Я. В. Досвід та перспективи підготовки кадрових ресурсів для системи громадського здоров'я України. *Public health system in Ukraine and EU countries: realities, transformation, development vectors, perspectives: Scientific monograph*. Is ted. Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2023. P. 290-318. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-330-9-12>
3. Iryna M. Khomenko, Oleksandra P. Ivakhno, Yaroslav V. Pershehuba. Vanagement of institutional and preventive activities in the Public Health system of Ukraine//*Wiadomosci Lekarskie*. Volume LXXIV, Issue 5, May 2021: P. 1237-1240.
4. Ляшко В., Півень Н., Брага М та ін. Операційний посібник «Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я»: https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Manual_Development%20programs_print_210x297%2B3mm.pdf.
5. Європейська модель компетенцій для працівників сфери громадського здоров'я: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/Health-systems/public-health-services/policy/the-10-essential-public-health-operations/>.

Інформаційні ресурси

1. ВООЗ: www.who.int.
2. Європейське регіональне бюро ВООЗ: <https://www.who.int/europe/home>.
3. ЦГЗ МОЗ України: www.phc.org.ua.
4. ЦКПХ: www.cdc.gov.
5. Кохрейнівська бібліотека: www.cochrane.org.
6. Національна медична бібліотека США: www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed.
7. Канадський центр доказів в охороні здоров'я: [www.cche/net](http://www.cche.net).
8. Журнал British Medical Journal: www.bmj.com.
9. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПП	Підпис завідувача кафедри

*У колонці «Висновок щодо актуальності РПНД» зазначити висновок кафедри, щодо перегляду (актуалізації): *актуалізовано; необхідно внести зміни у такі розділи (із їх зазначенням); внесені зміни у розділ; замінено сторінки №; тощо.*